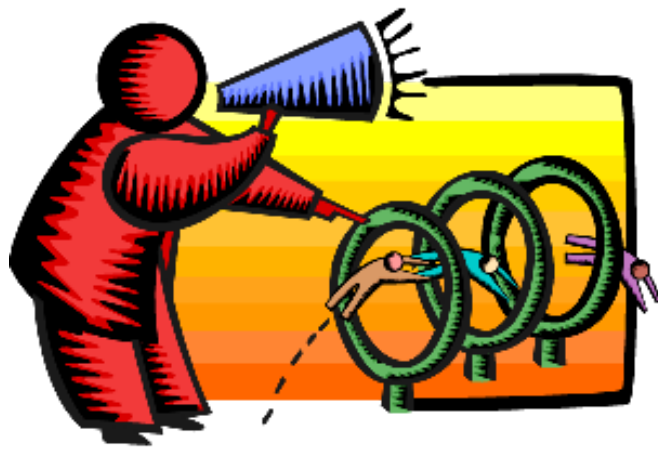

پردیس شهید رجایی ارومیه

روش تحقیق

مدرس: ایران الهی

تحقیق؟

تحقیق: واژه تحقیق در لغت به معنای درست کردن، بررسی کردن، مطالعه، حقیقت و واقعیت است.

در علوم تربیتی «**تحقیق**» عبارت است از کاربرد روشهای علمی در مطالعه مسائل آموزشی- تربیتی.

در مقایسه با روش علمی، تحقیق (روش تحقیق) دارای
فرایند رسمی تر، عمیق تر و منظم تر است (جان بست)

تحقیق در درست ترین شکل خود واجد دو شرط است:

- 1- کنترل دقیق، شرطی که مانع تاثیر عوامل مزاحم و نامربوط شده و رعایت آن اعتبار درونی را موجب می شود.
- 2- نمونه گیری صحیح، شرطی که یافته های پژوهشی را قابل بسط و تعمیم ساخته و رعایت آن اعتبار بیرونی را موجب می شود.

انواع تحقیق در تعلیم و تربیت

کاربردی: هدف آن امکان کاربرد دانش است.

بنیادی: هدف اصلی اش افزایش حیطه فهم و دانش است.

ویژگی های تحقیق

- 1- هدف اصلی تحقیق حل یک مسئله یا پاسخگویی به یک سؤال یا دستیابی به روابط علت و معلولی بین متغیرهای پژوهشی است.
- 2- تحقیق درصدد یافتن قوانین کلی است.
- 3- تحقیق بر مشاهده و آزمایش تاکید دارد.

ویژگی های تحقیق

4- در تحقیق از ابزارهای اندازه گیری و مشاهده استفاده می شود.

5- در تحقیق از جدیدترین منابع اطلاعاتی (منابع دست اول) استفاده می شود.

6- در تحقیق هدف خاصی وجود دارد.

7- تحقیق مستلزم مهارت در موضوع مورد تحقیق است.

ویژگی های تحقیق

8- تحقیق فعالتی عینی و منطقی است.

9- تحقیق به منظور پاسخگویی به سؤالاتی بدون پاسخ و جدید است.

10- تحقیق به صبر و شکیبایی، صداقت، شهامت و خلاقیت نیاز دارد.

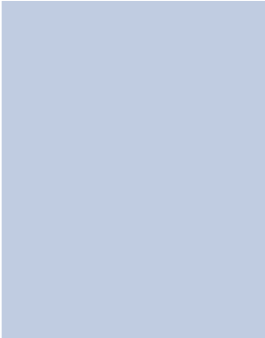
11- وظیفه محقق با تهیه گزارش برای عموم به پایان می رسد.

منابع اطلاعاتی بشر برای حل مسائل

منابع اطلاعاتی بشر برای حل مسائل

استدلال استقرایی

روش علمی

مراحل روش علمی (به نقل از دیویی)

مراحل روش علمی (به نقل از دیویی)

مفروضات زیربنایی روش علمی

دو مرحله فرایند علمی (شکل پذیری نظریه)

تجربه ← طبقه بندی ← قابل شمارش ← ختن ← کشف ← رابطه ها
نزدیک شدن به حقیقت

نظریه: مجموعه ای از روابط درونی ساخت ها (مفاهیم)، تعاریف و قضایایی که دیدگاه منظمی از پدیده ها را از طریق تعیین روابط بین متغیرها به منظور تبیین، پیش بینی و کنترل پدیده ها مشخص می کند.

هدف نهایی و آخرین جنبه از علم، **ساخت نظریه (نظریه پردازی) است**
یعنی دسترسی به علم نظری.

علوم تجربی خام و پالایش نشده است زیرا با پدیده ها به صورت تقریبا انتزاعی (نه تبیین شده و قابل کنترل و آزمایش) برخورد می کند.

دانش نظری می تواند طریقه رسیدن به راه حل را کوتاه کند و چون موجب تدوین فرضیه هایی می شود بر دانش تجربی برتری دارد.

نظریه از طریق ایجاد انگیزه پژوهشی و هدایت
پژوهش های آتی زمینه گسترش دانش را فراهم
می کند. رابطه بین نظریه و واقعیت یک رابطه
دوجانبه است.

علوم تربیتی هنوز در مراحل تجربی قرار
دارد و فاقد چارچوب نظری است

انواع نظریه

بیشتر نظریه ها نه استقرایی اند نه قیاسی بلکه ترکیبی از هر دو می باشند.

ویژگی های نظریه علمی

- ❖ توانایی تبیین حقایق و مشاهدات مربوط به یک مسأله به ساده ترین صورت
- ❖ سازگاری با واقعیت های مشاهده شده و طبیعت دانش پیشین
- ❖ فراهم ساختن ابزار لازم برای آزمون خود
- ❖ ایجاد انگیزه پژوهش بیشتر در جامعه

متغیر

متغیر به ویژگی هایی اطلاق می شود که می توان **دو**
یا چند ارزش یا **عدد** به آن اختصاص داد.

تقسیم بندی متغیرها بر اساس نقشی که
در تحقیق دارند:

متغیر مستقل (عامل، محرک، درونداد،
پیش بینی کننده)
متغیر وابسته (پاسخ، ملاک، برونداد)

انواع متغیرهای دیگر

تعاریف عملیاتی

به تعاریفی گفته می شود که در آن پژوهشگر مجموعه فعالیت هایی را که برای اندازه گیری و یا دستکاری متغیر انجام می دهد را مشخص می سازد.

تقسیم بندی تعریف عملیاتی (کرلنجر 1973)

با تشکر از توجه شما